

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Po un an **60** coroane. — Pe șase luni
30 coroane. — Pe trei lani **15** coroane.
 Ziarul apare Martiș, Joi și Sâmbăta

Correspondențe

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada
 Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori născute se refuză. —
 Articolele nepublicate nu se înșapăză.

Prețul inserțiunilor, după învoceala =

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Ro-
 man», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Ordin de chemare

Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Bánatului, și ai județurilor ungurești locuite de Români, în baza deciziei ministrului regal Nr. 5036/1919 și 2715/1919 chiamă la arme pe toți tinerii de naționalitate română născuți în anii **1896, 1897 și 1898 care locuiesc pe teritoriul cercurilor de recrutare arătate mai jos.**

1. Trupă

(Subofițeri și soldați fără grad)

a) **Primarul comunelor** au să conduce și să prezinte deodată la comanda cercului de recrutare toți tinerii născuți în anii **1896, 1897 și 1898**, care să ţin de comunitate lor și sunt de naționalitate română.

Vor fi deci prezențați nu numai aceia, care mai înainte au servit la armata comună, hovorezi (Landwehr), infanterie, cavalerie, artillerie, ori în alte servicii, ci chiar și acei cari la recrutările austro-ungare au fost aflați neșpiți și care până acum nu au făcut nici un serviciu militar. Despre cei cari zac în pat, să se aducă atestat de medie. Oamenii vor fi prezentati cu o listă făcută după matricula de boțez. În această listă se va motiva absența oamenilor neprezentanți.

Oamenii cari la publicarea ordinului acesta nu locuiesc în comună natală, vor fi prezențați împreună cu oamenii comunei în care locuiesc. Se vor induce însă po sau listă separată a «străinilor», care va arăta și comuna natală a fiecarui «străin».

b) **Timpul și locul de prezentație a tinerilor (trupă) născuți în anii **1890, 1897 și 1898****

Arad

la Comanda Cercului de recrutare Arad

17	Noemvrie 1919	Orașul Arad
18	"	Plasa Arad
19	"	Plasa Siria
20	"	Plasa Pecica
21	"	Plasa Aradul nou
22	"	Plasa Nădlac
24	"	Plasa Periameș
25	"	Plasa Tornova
26	"	Plasa Mariadaradna
27	"	Plasa Borossebes
28	"	Plasa Hălmagiu
29	"	Plasa Sân Miclăușu Mare

Timișoara

la Comanda Cercului de recrutare Timișoara

17	Noemvrie 1919	Orașul Timișoara
18	"	Plasa Centrală Timișoara
19	"	Plasa Cenă
20	"	Plasa Vîngă
21	"	Plasa Pardani
22	"	Plasa Recaș
24	"	Plasa Begă
25	"	Plasa Lipova
26	"	Plasa Murăș
27	"	Plasa Jombolba

Iugoș

la Comanda	Cercului de recrutare Lugoj
17 Noemvrie	1919 Orașul Lugoj
18 "	Plasa Lugoj
19 "	Plasa Timiș
20 "	Plasa Băciaș
21 "	Plasa Făget
22 "	Plasa Deta
24 "	Plasa Ciclova
25 "	Plasa Banloc
26 "	Plasa Modoș
27 "	Plasa Boča
28 "	Plasa Reșița

Caransebeș

a) Comanda	Cercului de recrutare Caransebeș
17 Noemvrie	1919 Orașul Caransebeș
18 "	Plasa Caransebeș
19 "	Plasa Teregoa
20 "	Plasa Orsova
21 "	Plasa Verșet
22 "	Plasa Oravilă
24 "	Plasa Iam
25 "	Plasa Bozovici

b) **la Moldova Nouă-Rădășina plasă Moldova** (Comisia 2-a de recrutare)

22 Noemvrie 1919	Plasa Moldova
24 "	Plasa Iam (Comunele hotărăte de preitorii plășilor)

25 " Plasa Bozovici și Orsova (Comunele hotărăte de preitorii plășilor respective).

Imediat după afișarea prezentului ordin de chemare, preitorii plășilor Iam, Bozovici și Orsova, vor hotără personal și față cu situația și imprejurările locale în care comuna urmează să meargă la Caransebeș pentru recrutare și cări la Moldova Nouă, pentru a se înfățișa înaintea celei de a 2-a Comisiuni de recrutare. — Numele acestor comune va fi comunicată urgent, — de către preitorii respectivi — Cercului de recrutare Caransebeș care urmărează a face lucrările pregătitoare.

c) Se atrage atenția, că oamenii vor fi încorporați la regimene imediat după ce au fost constatați apă de serviciul militar. Oamenii vor avea drept în vedere la plecare lor de la veire, că au să-și înceapă serviciul militar.

2. Ofițeri și amplioați militari

Întelegerănd și aspiranții de rezervă și de gloată cari sunt de naționalitate română și sunt născuți în anii 1877 până 1898 inclusive — au să plece 48 ore după publicarea acestui ordin la cercul de recrutare căruia aparține locul lor natal.

3. Scutiri

Următorii ofițeri (întelegerănd și aspiranții) și trupă sunt scutiți de a se prezenta și sunt considerați ca mobilizați pe loc fără a primi vreo competiție militară:

a) Toți lucratorii minelor (bălfor) și uzinelor de carbuni, sare și fier.

b) Cei aplicați definitiv la căile ferate, la poșta, la telegraf, și la oficile de stat și administrative române (lucrători cu ziua nu sunt scutiți de serviciul militar).

Sefii persoanelor numite sub a) și b) au să înainteze în timp de opt zile comandanții cercului de recrutare o listă a persoanelor care se află la el și sunt absolut necesari serviciului lor.

Scurtarea de mobilizare nu mai este valabilă îndată ce persoanele indicate sub a) și b) nu mai fac serviciile pentru care au fost dispense.

c) Studenții universitări, de teologie, de școli superioare tehnice, comerciale, industriale, agricole și de silvicultură — dacă aceste școli sunt echivalente cu studiul universitar.

d) Profesori și învățători școlilor de stat sau școlilor confesionale.

Persoanele indicate sub c) și d) au să înainteze comandanții cercului de recrutare al locului lor de naștere un document de la școală din care să se poată constata că într-adevăr cad în urmă din condițiunile prevăzute sub c) și d) și își iau parte la prelegeri, respective execuția profesură.

Cel ce se află în străinătate vor înainta aceste documente pe calea ambasadelor.

4. Dispensări

Înfrăținători de orfan, de mame văduve și de părinți slăci treceți de 70 ani, au dreptul să cără dispense de serviciul militar. Acest drept poate fi căsătorit și din alte cauze grave, susțină cărora vor decide forțurile militare în înțelegere cu cele administrative.

Această cerere o vor face înăuntru numai după ce intră în serviciul militar, unde îl-șe vor da deslușiri detaliate asupra documentelor necesare pentru dispense.

5. Medici

Comandanțul Corpului VII armată va chema la serviciul militar medicii necesari dând ordin individuale, cără acei medici născuți în anii 1877 până 1898 caror se găsesc pe teritoriul cercurilor de recrutare amintiti mai sus.

Prefecții județelor pe teritoriul cărora se găsesc numările cercuri de recrutare să să trimită la 1 Noemvrie 1919. Seful sanitar al Corpului VII armată un tablou nominal al tuturor medicilor aflați în zona lor de administrație, arătând numele, pronumele, domiciliul, anul și locul nașterii funcționarea (medic județean de plasă, cercular, comună, director sau alt grad la spital, medic privat etc.) precum și gradul militar. Se va avea în vedere că de fiecare spital să serviciu, afară de director căte un medic secundar pentru căte 150 bolnavi de fapt aflați în spital, și se va face de către Prefecțură propuneră în acest sens. — Domnul Prefect rămâne răspunzător ca liste să mențină toți medici și să sosească la timp.

Medici cari cred că sunt neajpuți pentru serviciul militar au să plece 48 ore după achiziționarea acestui ordin la Seful sanitar al Corpului VII armată pentru ca să se constate neaptitudinea și să nu fie chemați la serviciul militar.

Dedată cu publicarea acestui ordin intră în vigoare pedepsele

legilor statului

pentru toți, caru îndeplinește la timp acest ordin, pentru că împiedică executarea lui, sau vorbesc contra îndeplinirii ordinului și pentru că dețin cu cunoștință de aceste crime nu fac fără înțărirea arătare. Toți aceșia nu vor fi părași la pământurile ce se vor împărți.

Români!

Nu frica de pedeapsă să vă ducă la împlinirea acestui ordin de chemare ci mândria conștiință, că îndepliniți o sfântă datorie față de pământul nostru liberat și față de patria noastră română.

Este ciasul sfânt, când trebuie să punem temeli unui viitor demn și corăspunzător jertfelor și suferințelor de veacuri ale părinților noștri!

Aveți să răspondeți chemării, pentru a dovedi lumii întregi că ne iubim Tara și moșia și că stim să o stăpânim cu vrednicie, — dacănd cu noi liniște, libertate și stăpânire dreaptă în toate colțurile țării.

Sibiu, la 18 Octombrie 1919.

ss. IULIU MANIU
presidentul Consiliului Dirigent.

Români din America

Nevoiele zilelor amare mai ales în jumătatea a doua a veacului trecut au pus în mâna oamenilor noștri toaigăl prilejelor. Nevoia a indemnăt lumea să-și caute scut și scăpare în America, unde traiul era mai ușor și omul muncitor putea ajunge la stare bună.

Așa s'a vorbit azi, așa s'a vorbit mâine, și lumea a început să emigreze la America.

Au emigrat la început singuraci, cari în scurt timp s-au intors acasă cu stare bună. Din căstigul pus la o parte și-au acoperit oamenii datoriei, și-au procurat viață pentru lucru campului, și-au reparat casele, unii au zidit case noi, și în scurt timp au luat din nou drumul lung, dar acumă cunoscut, al Americii cu gândul, ca în scurt timp din nou să se întoarcă omul la ai sei de acasă, și la luarile sale obișnuite de acasă.

Cunoaștem sate întregi, cari erau cunoscute ca tipic de sate sărăce, și cari din agonizia dela America s-au regenerat, oamenii și-au plătit datorile, și-au cumpărat pământuri, au zidit case noi, și din comunitate cele mai rămase îndărăpt au ajuns a se număra între comunitate fruntașe.

Cunoaștem preoți harnici, cu tragere de înimă cătră popor cu pricopere pentru înaintarea lui, oameni cu sfat bun pentru popor la vremea de nevoie, cari au sfătuit poporul, l-au povătuit în nisuințele lui spre bine, au partat socoteala despre tot căstigul poporului din lucrarea lui în America. Treçând toate afacerile postale zid de zi prin mânile preotului, care avea în administrația sa și poșta în comună, a constat că acel popor sărac dar muncitor, în curs de un an a trimis acasă de mii de corone, cu cari au înlesnit traiul celor de acasă.

Emigrarea aceasta în masse a popo-
rului său America n'a fost un ce făcut cu sistem cu plan, din punct de vedere economic social, n'a fost un ce ocrotit de

administrația statului. El s'a desvoltat dela sine, s'a vorbit din gură în gură, oamenii au luat drumul greu spre teara cea nouă, spre lumea cea nouă, unde traiul era mai leșne, unde lucrul se plătea mai bine, și unde poporul nostru muncitor și crățuitor putea pune ceva la o parte pentru familia de acasă.

Că acești români duși în teri streine să aibă și acolo în depărtare măngâierea sa suflătăcescă, din când în când, unde cereau imprejurările li se trimiteau de nici de la autoritatea bisericească preoți, cari se dea măngâierea acestui popor rupt din legăturile sale familiare, și înstărean din necaz pentru un timp oare-care.

Așa s'a întâmplat deci că s'au trimis preoți români la America. În locurile industriale, mai ales la orașe unde erau fabricile, și unde erau români în lucru s'au format cu timpul comune bisericești. Preoții trimisi la America dăpă un timp oare-care să reinforceacă acasă, și făceau raport despre viața credincioșilor noștri de acolo.

Acești preoți erau toți cu concediu de aici de la autoritatea bisericească, având a se reinforma după un timp oare-care, și a arăta viața credincioșilor noștri în acea lume nouă.

A venit răsboiul acesta mondial cum se numește el cu un cuvânt nou, răsboiu ce s'a intins peste lumea întreagă, și credincioșii noștri din America nu s'au mai putut întoarce acasă.

Nu am mai putut trimite noi preoți, nu s'au mai putut reinforma preoții noștri aflați acolo, cu un cuvânt să tăia fizul comunicărilor dintre biserică noastră cu preoțimea noastră din America.

In zilele acestei primăniște tipăriri, din America și ceterim următoarele:

«Petition Episcopiei române ortodoxe din statele unite ale Americii de Nord către președintele Woodrow Wilson.

Petition aceasta scrisă în două limbi în ceea engleză și în cea românească ne vestește lucruri nouă despre români din America. Între altele cuprinde și următoarele:

«Supunerea bisericilor din America scaunului mitropolitan din București.

Un act mare, au săvârșit Români din America în zilele de 9 și 10 Martie 1918, în timpul când se părea că steaua României a apus, când armata germană subita în Bacău și în Berlin, Ungaria și Bulgaria și întinduse totușu reprezentația pe pământul românesc și frații noștri din Transilvania pleagând pe mormântul nașdejdilor lor.

Ne mai avânt alături legături cu cel de acasă decât cele bisericice, cari indirect ne legau și de guvernul maghiar, în ziua de 10 Martie anul rupă și aceste legături, întemeind aicea o Episcopie ortodoxă română, pe care am supus-o jurișdiciunei Metropoliei din București, ca și în felul acesta să doveşim, că vrem desfașare de Ungaria și Unirea cu România, de la care totdeauna am așteptă măntuirea noastră. Documentul ce să îscăle în această zi în Youngstown—Ohio de către preoți și mireni, reprezentanți ai lor și sătucințele de mil de Români ortodocși va rămânea de acum și pururea unei dintre cele mai frumoase pagini ale istoriei noastre.

Ce vedem noi din toate acestea? Vedem, că români ortodocși din America pe timpul răsboiului s'au desfăcut de legăturile cu Ungaria, și în cele bisericești au înființat o episcopie ortodoxă română, care o au sub jurisdicția Metropoliei din București.

Aceasta este vestea cea mai nouă și unică, care din 1914 o avem della preoțimea noastră din America.

Cum noi biserica ortodoxă română de aci am avut legături cu preoțimea noastră din America, având acolo și administrator protopopesc, vom cără să afliam ce s'a petrecut, ca să dăm lucrările mersul lor normal. Și până o vom face aceasta, constatăm că frații noștri din America de acolo din depărtare mai clar nu văzut desvoltarea evenimentelor decât noi cei de aici din focal primejdiei.

Unirea care la noi s'a făcut la 18 Octombrie 1918 frații din America o au făcut în luna Martie 1918.

Bucurăm-ne deci impună azi toți românii văzându-ne toți la un loc, în stat liber în România-Mare.

Resonul fraților din America, cari spre a rupe legăturile cu Unguria au esit din legăturile metropoliei noastre aici nu mai are loc. Suntem toți ortodoxi în România Mare, și se pot restabili legăturile normale din trecut.

Frații noștri tățăi de 4 ani prin evenimentele răsboiului de cei de acasă, acumă se pot întoarce la ai lor, spre a ne bucura cu toți aici sănătatea de zilele fericite, cu cari ne-a cercetat Dumnezeu.

Dela ședință solemnă a Congresului eparhial economic

Sâmbătă seara la orele 8, în Sala Eparhială a avut loc ședința solemnă a Congresului Eparhial economic.

Afără de numeroși preoți, au mai asistat: I. P. S. Sa Arhiepiscopul Nicodem, P. S. Sa Arhiepiscopul Gurie, Vicarul Mitropoliei Moldovici, de Pantelimon Halippa și de Inspector general al finanțelor din Basarabia, de Ciocârlie.

Sedința s'a deschis cu cuvântarea I. P. S. Sale Arhiepiscopul Nicodem care după a binecuvântat adunarea a sfătușit pe stânci părinți să fie cu multă luare aminte la cele ce va vorbi de Pantelimon Halippa.

După I. P. S. Arhiepiscop a vorbit din Pantelimon Halippa, care a indemnăt pe preoți să sfătuască poporul cu acesta să nu plece urechea la „lui Imbrăcat în piele de oaie”, — cum zicea deasupra, — ce zăpăsește capul norodului îmbinduitor să nu meargă la alegeri. „Nu vorbesc în numele nici unui partid, a spus de Halippa, înșă este o datorie obștească și națională ca tot insul căruia legea i-a dat dreptul de vot, să meargă cu înința deschisă la urnă și să-și aleagă candidații cei deorește, pe cei cari li va socoti că merită să fie aleși norodului.

Treçând că este chinelea pământurilor bisericice, a relevat starea precară în care se găsește Clerul din punct de vedere economic, informând cum „Casa Noastră” a pus la desbatere această chestiune spre a cărei mai bună rezolvare, a opiniei, că dorește, ca într-un apropiat consiliu al „Casei Noastre” să ia parte și o delegație a Congresului.

Propunându-părinților: să se hotărască alege, ori să rămână cu pământurile avute până acum sau să primească o leală suficiență dela Stat cu care să se poată realiză și tră în tinerețe, dacă din organizațile tărânești, preoți, învățători, profesori secundari și de ceilalți, etc., — pentru a impune cu domnul Pelivan, trimisul Basarabiei la Conferința Păcii, să dovească omenirii întregi, că Moldovenimea dintră Prut și Nistru s'a alipit pe vechile lângă trupul României Mari.

În Ciocârlie, a făcut un expoziție al valutelor noastre, arătând amănuntul cursul scăzut ce il are Rubla „Romanov” și pe toate piețele străine, care a ajuns la 20—30 bani, sfântu pe bunii părinți să nu-și mai vândă nicăi un fel de produs, pentru nici un motiv, decât pe lei

și când vor merge pe acasă să spună jandarilor și tuturor șefilor de autorități că Statul dăca și fixat cursul rublei «Romanov» la un leu, te-a fixat numai pentru a veni în binele populației, ca să-și poată plăti impozitul și să rămână Stat în ruble socoite și le nici decum pentru a fi obligat să rămână ca să și vândă un leu, samsarului, pe ruble socoite cu un leu unu. Să mai nu vădă nici un tăran decât în leu și atunci toti acaparatorii vor scoate leii din fundul lazarilor de unde i-au vrădat, căci sunt peste 300 miliarde de lei în circulație Basarabiei.

Statul, — a încheiat de Ciocârlă — este declarat o rublă «Romanov» egală cu un leu pe compun său, pentru a veri în ajutorul populației, după cum vă spus, dar odată intrată în casă se îlu, nu va mai fi pușă în circulație.

Sedinta a luat sfârșit la orele 11 noaptea.

«Sfântul Țările».

Aniversarea suirii pe tron a M. S. Regelui

M. S. Regele Ferdinand I, al tuturor Românilor a început al 6-lea an al domniei Sale, într-o pământ românesc se închină căuza venerației Aceluia căruia l-a fost dat să îndeplinească visul său de veacuri: Unirea tuturor filior săi într-un singur Stat.

Sute pe tron în clipă, când se pornește răsboiu lumii, când neamul românesc aştepta înfrigat să vină pentru dăunul zilei dreptății, M. S. Regele și-a contopit suflul său cinstit și bun cu suflul neamului și când a sunat ceasul a pornit cu neugodulă hotărare la lupuțea mare pentru deschiderea frântorii.

A trai alături cu toți Româniile zilele de glorie dela începutul răsboiului nostru, a suferit impreuna cu supușii săi clipele dureoase din Moldova, și a stat necontentul la datorie, încrezător și plin de nădejde în frântura noastră, până când dăunul a fost înfrânt și gone.

Atunci visul strămoșilor a luat ființă și suntem acum toți și neamului într-o singură țară, sub un singur steag, sub același Rege.

Dacă pentru îndeplinirea unității noastre poporul roman de la Nistru până la Tisa îl încurajă cu nesfârșită iubire și urmășii îl vor binecuvânta recunoștință nemângină se înădăptă către dăunul penetrău a dat dreptate celor uitati și aușpiri prea multe.

Ei să trăiască pământ și drept de vot. Muncitorii ogorului strămoșesc îl pronunță numele ca pe al unui sfânt și numele «Regele Tânărilor» cum-l-a boțezat va fi pentru Dăunul cel mai mare glorie.

In ziua aceasta, când Româniile de pretutindenea se roagă lui Dumnezeu pentru viață și ferirea Regelui, pe pământul Basarabiei se ridică către Cer cele mai călduroase rugi pentru Acela, care desreibind-o din apăsatnică stăpânească, i-a asigurat pacea și libertatea.

Si din orice colțisor al acestei părți din țară vor pornește astăzi din înină curăță ureare:

«Să trăiască M. S. Regele Ferdinand I».

Scrisori din Viena

Cu privire la lipsa tramvălor din Viena, cred că vor interesa pe cititori următoarele date:

Tramvaie transportă zilnic aproximativ 1.350.000 călători care întrebunează numai acest mijloc de transport. Lăsarea de tramvai ori o lună poate de 254 km. Cele mai lungi mele până la fabricile dela marginea orașului, având 5, 6, 7, 9, 10, 12, 14 până la 23 km. lungime. Parcul de vagoane întrebunăta este mare: 3100 vagoane. Personalul e numeros, adeca 13.900 persoane în total din care 7300 valmâni, 3200 conducători, 2600 lucrători în ateliere și 800 de funcționari. Încasările zilnice ating cifra de 800.000 corone.

E vorba ca tramviale Vieniene să fie concesionate pentru exploatare unei societăți franceze.

Di Diamandi, comisarul României la Budapesta și aprovizionarele Austriei

Cu ocazia venirei sale la Viena di Diamandi a dat asigurări de bună și repede... aprovizionare... Austriei cu cereale din România, cela ce a produs adesea sănseala prințul Informetări din Viena. Faptul este exploatat de zare și de guvern pentru potolirea mulțimii.

Di Dr. Renner, a declarat diui Diamandi, că Austria a avut totdeauna față de naționa-

român sentimente de prietenie și dacă raporturile dintre Austria și România au fost turbări în timpul din urmă, — acestea se distorează numai statelor cu care Austria a fost din nefericire aliată și cări au avut cu totul altă interes. Acum, când această alianță nu mai există, vor putea relua prețințele legătură de la altă dată. Să deoarece între cele două țări nu vor fi diferențe de graniță, sau interese politice opuse, relațiunile economice vor putea fi și ele cultivate cu îngrăjire și consolidare fără nici un gând asupra de-o parte sau de alta.

La răndul său, di Diamandi a răspuns că România va face tot posibilul ca să participe la aprovizionarea Austriei cu calea ce-va prisozi

Di Renner a primit cu o vie satisfacție aceste asigurări.

Cu ocazia unei a doua convorbiri di Dr. Loewenthal, secretar de stat la departamentul aprovizionării publice, a predat diui Diamandi un memoriu referitor la posibilitatea transportului pe Dunăre și cu calea ferată a alimentelor din România.

Stărișii sunt poftiți să părăsească Austria. Coroana austriacă este cotată cu 7 centime la Zürich.

Ziarele din Austria și cele germane din Ceho-Slovacia nu publică lista de materiale, alimente și vite furate de Nemii din România, în timpul răsboiului și după încheierea pașii, deși pomenește de nota cu care guvernul român a înaintat această listă la Paris, care răspuns la somajia consiliului de patru de a trimite inventarul celor capturate de armata românescă în Ungaria.

Același ziare iau apărarea Kaiserului care «nu poate fi extrădat, nici judecat și nici condamnat».

«Dacia».

Stirile zilei

Din cauza sfintei sărbători Cav. Paraschiva, numărul cel mai apropiat al ziarului nostru va apărea joi la orele obișnuințe.

Români și cultura franceză. Ministerul instrucțiunile publice din Franța, a anunțat guvernului român, că cel 150 de profesori francezi, pe care România îi a cerut Franței pentru învățământul limbii franceze în Transilvania, Basarabia și Bucovina, vor sosi zilele acestea la București.

Academie Română acordă cu începere dela 1 Octombrie crt, 2 burse à 600 lei fiecare din fondul Adamachi, pentru mergeră în Anglia a 2 timeri, care să aibă diplome de obolvire a liceului, secția reală, din jarg și anume:

a) O bursă de trei ani, pentru studiul metalurgiei și în special a ferului și cuprului la școala de mine din Birmingham (Faculty of Science, Metallurgy);

b) O bursă de trei ani pentru studiul mineralor, în special ai minelor de cărbuni la aceeași școală «University, Faculty of Science, Mining».

Școala textilă din Cisnădie. Inscriptiile la școala textilă din Cisnădie, jud. Sibiu, s-au început la 10 crt.

Scopul acestei școle, să cărei curs e de 3 ani, este de a forma sistematic prin instrucție teoretică și practică maestri destinații industriei de tors, tezut și fabrică lână. Școala este instalată și aranjată că se poate mai modern, cu atelierele următoare: a) spălătoare de lână, b) ateliere de tors, c) ateliere de tezut, d) apretură.

Să vor primi elevi, cari au cel puțin 14 ani și pregătirea celor 6 clase elementare ori 4 clase medii; primind totodată un stipendiu pentru susținerea lor.

Cerile pentru primire însoțite de un extras de boțez un certificat școlar, atestat de pașoptire și atestat medical și se vor adresa resortului Cuitelor și instrucțiunii publice la Sibiu.

Societatea «Mormintele Eroilor». În București a luat ființă din inițiativa particulară societatea «Mormintele Eroilor», al cărei scop e de a înțreține mormintele celor căzuți în răsboi și a dezvoltă cultul morților. Prima sădimă a avut loc în palatul mitropolită și au luat parte cinci miniștri pe lângă persoanele din comitet. Au

vorbit din generali Răscanu și Văitoianu, din general Drăghilă etc. arătând scopul să înțeleagă care e sub patronajul regelui. So se expediază apoi următoarea telegramă: M. Sa Regina Maria a României, «Întronizat în palatul mitropolită în prima sădimă, sub președinția P. S. S. Vicarului Mitropolit din București, membrul comitetului central al societății „Mormintele Eroilor” căzuți în răsboi își îndrepătă gândurile către M. Vostră, sub a cărei înalță ocrotire se află societatea. Întraga jără salută cu pietate și încredere opera înconjură sub înaltele auspicioase ale Maiestății Voastre, vizând că eroii neamului, căzuți pe câmpul de onoare sunt puși la locul de cinste cuvenită. *

Consilieri agricoli au fost numiți din partea Consiliului agriculturii:

De Sever Colbazi, regiunea I, județele Brăsov, Treișcau și Cincu, cu reședința Brăsov.

Di Nicolae Iancu, regiunea II, județele Sibiu și Făgăraș, cu reședința Sibiu.

Di Ioan Presurea, cu delegă regiunea III, județul Târnava-mare, cu reședința Sighișoara.

Di Stefan Buzea, regiunea IV, județul Mureș-Turda, cu reședința Târgu Mureș.

Di Ioan Maior, regiunea V, județul Alba-Iulia, cu reședința Alba-Iulia.

Di Marin Elekes, regiunea VI, județul Turda-Arieș, cu reședința Turda.

Di Ioan Lîtle, regiunea VII, județul Cojocna cu reședința Cluj.

Di Eugen Podoba, regiunea VIII, județele Solno: Dobâca și Bistrița-Năsăud, cu reședința Del.

Di Lazar Maior, regiunea IX, județul Sălaj, cu reședința Sălăjești.

Di V. Papuc Secelea, regiunea X, județele Sătmăr, Maramureș și Ugocea, cu reședința Sătmăr.

Di Onisifor Bejui, regiunea XI, județele Arad, Cenad și Bichiș, cu reședința Arad.

Di Paul Dumitru, cu delegă regiunea XII, județul Caraș-Severin, cu reședința Lugoj.

Di Teodor Oroovenio, cu delegă regiunea XIII, județul Hunedoara, cu reședința Deva.

Di profesor Dim. Comşa, regiunea XIV, pentru Munții Apuseni, cu reședința Abrud.

Di Gavril Orama, regiunea XV, județul Bihor, cu reședința Oradea-mare.

Di Maximilian Rotaru, regiunea XVI, județul Timiș, cu reședința Timișoara.

Di Paul Bogdan, regiunea XVII, județul Târnava-mică, cu reședința Diciosânmărtin.

Scriptori maghiari — unguri veritabilii

Stălă de mult, că literatura maghiară numai maghiară nu a fost, ci mai cu seamă jidovească. Acum suntem în stare să arătăm deosebită, pe lângă cel cumpărăt cu o coroană, a celor mai de seamă scriitori unguri. El se numește, resp. său nume mai înainte: Adónyó Géza — Geza Zígler, Molnár Ferenc — Franz Neumann, Szomory Drzsa — Moric Weisz, Szomory Emíl — Emmanuel Weisz, Bló Lajos — Ludwig Blau, Lengyel Mihály — Melchor Lovobics, Rákóczi Jenő — Eugen Kremsler, Kósor Tamás — Adolf Beerman, Kenedi Oéza — Oeza Kaufmann, Nádas Sándor — Alexander Neumann, Szomázy István — Arnold Steiner, Miklos Andor — Armin Kirán, Sződy Zsigmond — Sigismund Deutsch, Dóczy Lajos — Ludwig Dux, Révész Béla — Albert Rescher, Béla Henrik — Chajzen Nochem Bernstein, Adorján Andor — Andr Lakenbacher, Kemény Simon — Simon Kohn, Kabos Endre — Eduard Rosenberg, Kéren Pál — Paul Kramer, Timár Szabolcs — Bela Schwarzenberg, Lakatos László — Ladislás Kellner, Farkas Pál — Siegfried Schlesinger, Szászmári Moric — Moric Gottlieb, Bary Ágoston dr. Hugo Rosenthal, Ignotus — Hugo Völgyi-Berg, Fabinyi István dr. Füzeser — Izidor Froschner, Bede Jób — Jakob Rosenberg, Jób Dániel — David Ziffer, Gábor Andor — Andor Oreiner, Túró Béla — Bela Tillmann, Molnár Jenő dr. — Jakob Müller, Milos Jenő — Eugen Stundinika, Ujváry Péter — Pánkusz Neuwell, Sas Ede — Eduard Hille, Erdősösi Rudolf — David Ehrenwald, Berkes Imre — Isidor Berger, Bernát Otto dr. — Oito Singer, Tóthmérky István — Stefan Steinagzner, Emőd Tamás — Ernest Fleischer, Szép Ernő — Ernst Schön, Kovács Lidi — Lidi Frank.

Nu stă să fi mai rămas vreunul neaminit. Prin urmare acești jidani și svabi au condus literatura și șiarăscă maghiară, cel mai scump clodianit al unui popor.

«Unirea».

Nr. 583.019

(333) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de al doilea învățător dela școală confesională gr. or. română din Vîtează de sus protopresbiterul gr. or. al Avrigului, se publică concurs cu termenul de 15 zile dela prima publicare în «Tel. Rom.».

Emolumentele impreunate cu acest post de învățător sunt cele prescrise de lege și anume 6'000 corone anual din cassa bisericii, iar restul și celelalte aduse d'n ajutorul dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de învățător să-și subscrănească cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului în Avrig (posta Avrig, jud. Sibiu) până la terminul său stabilicit, având alesul învățător la lângă școala de școală în Duminică și sărbătoare la biserică și să cante cu ei în liturghie și să se prezinte în vre-o Duminică sau sărbătoare în comună spre a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 12 Septembrie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului în conțelegeră cu comitetul parohial concernent.

Ivan Căndea
protohop.

Nr. 105/1919

(334) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului al II de învățător la școală confesională gr. or. din comună Bandorff se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: a) dela comuna politică Bendorf alodul comunal 340 cor. b) restul, salar și bani de cvarțier de la regim c) pentru 1/4 joiugr gradiniță de la comuna politică 20 cor. d) lemme de foc din pădurea comunei Bendorf după cum căpătă fiecare poporan.

Concurenții au să și înainteze cererile inscrise conform normelor în vigoare în terminalul sărat subsemnatului oficiu protopresbiteral și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică, spre a-și arăta destieritatea în cântări.

Bendori, 7 Iulie 1919.

Nicolae Gavrea,
president.

Ion George,
notar.

Văzut:

Ionel Muntean.
protohop.

(308) 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători dela școală confesională din parohii: Banatepe, Beholi, Hondon și Salgete — protopresbiteral Deva, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu aceste posturi sunt:

1. **Banatepe:** salarul prescris de lege, din care 450 cor. dela comuna bisericească, restul dela stat. Cvarțier la sârbi gradină (1000 st. □) lemme pentru școală 2 stângini.

2. **Beholi:** Salarul prescris de lege, din care 600 cor. dela comuna bisericească și restul dela stat. Cvarțier în natură și 4 m. lemme de foc.

3. **Hondon:** salar 100 cor. dela comuna bisericească, restul dela stat. Cvarțier în natură, 2 st. lemme pentru școală și învățător, restul de gradiniță 20 cor.

Cei aleșii este dator a conduce Domineasca și sărbătoarea elevii la biserică și a clasa ei în liturghie. Cei care cunoștință muricale vor fi preferați.

Reflectanții să și înainteze cererile instruite cu documente în regulă subsemnatului oficiu protopresbiteral având a se prezenta și în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Deva la 15 August 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Devei în conțelegeră cu comitetele parohiei respective.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Nr. 171/1919.

(335) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. II Negra de Jos din protopresbiteral Câmpeni, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sunt cele fascioane în coala B, pentru întregirea dotării dela stat.

Cererile de concurs provăzute cu documente prescrise se vor înainta în terminalul dotării subsemnatului oficio, iar concurenții cu prealabilă învințătură a subsemnatului se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică, spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Cămpeni, 21 Septembrie 1919.
Oficiul protopresbiteral al tracțiului Câmpeni în conțelegeră cu comitetul parohial.

Petru Popovici
protohop.

Nr. 593/1919.

(341) 1—3

Concurs

Pentru întregirea definitivă a două catedre de învățător la școala noastră din comuna Rotbau să publică concurs cu termen de 30 zile dela cea dinăun publicare în «Telegraful Român».

Invățătorul ales și întărit va avea:

1. Salar dela biserică 1000 cor.

2. Cvarțier natural sub Nr. 5 și 190.

În cazul când învățătorilor alesii nu le vor conveni cvarțierele naturale, biserică le va plăti banii de cvarțier conform legii.

3. Toate celelalte aduse se vor cere dela stat. Amândoi învățători sunt datori, să conducă școlarii Duminica și sărbătoarea la biserică și să cante cu ei răspunsurile liturgice.

Doritorii au să și înainteze rugările lor conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral și să se prezinteze în biserică în vre-o Duminică sau sărbătoare ca să cunoască poporul.

Rotbau, 12 Octombrie 1919.

Ioan Marin
paroh president,
secitar.

Constantin Furtuna,
secretar.

Văzut: **Dr. V. Săftu**

protohop.

Nr. 360/1919.

(307) 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători, la școalele confesionale din comunele mai jos însemnate, să publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Sibot:** a) un post de învățător cu salar dela biserică 600 cor., restul întregirea dela stat, 240 cor. restul de cvarțier, 40 cor. restul de grădină și 2 stângini lemne de foc — dela comuna bisericească, b) un alt doilea post de învățător cu salar dela biserică 600 cor., restul întregirea dela stat, 240 cor. restul de cvarțier, 40 cor. restul de grădină și 2 stângini lemne de foc — dela comuna bis.

2. **Balomir:** un post de învățător cu salar dela biserică 1900 cor. restul de cvarțier sau cvarțier în natură și restul de grădină 20 cor. Cei cu aptitudini musicale vor fi preferați și romanătorii deosebiti.

3. **Blintin:** un post de învățător cu salar dela biserică prin repartiție 600 cor. restul dela stat, cvarțier și grădină în natură, 3 stângini de lemne din care se va lăcuia sala de învățământ dela comuna bisericească.

4. **Pischin:** un post de învățător cu salar dela biserică din repartiție 600 cor. cvarțier în natură sau restul de cvarțier și restul de grădină. Restul dela biserică să intregeze dela stat.

Invățătorii alesii, pe lângă îndatoririle practice de normale în vigoare, sunt datori să instruiască și în gospodării de repartiție, și în Duminică și sărbătoare să conducă copiii la biserică și să chante cu ei în cor la săi liturghie.

Concurenții au să și înainteze cererile instruite cu documente în regulă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Orașul Orăștie, 3/16 Septembrie 1919.
Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tracțiului Orăștie, în conțelegeră cu comitetul parohial.

Vasile Dumăș
protohop.

(310) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător și profesor la școala nouă confesională din filia Negra, protopresbiteral Sighișoara, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sunt cele fascioane în coala B, pentru întregirea dotării dela stat.

Cererile de concurs provăzute cu documente prescrise se vor înainta în terminalul dotării subsemnatului oficio, iar concurenții cu prealabilă învințătură a subsemnatului se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică, spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Cămpeni, 21 Septembrie 1919.

Oficiul protopresbiteral al tracțiului Câmpeni în conțelegeră cu comitetul parohial.

Georgiu Popovici
protohop.

Ioan Marcu

epitrop L.

Andrei Moldovan

preot-predicant.

Văzut:

Dimitrie Moldovan

protohop.

(309) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională din Hendorf, protopopiatul Sighișoara în sensul ordinului consistorial din 8/9 August a. e. Nr. 5927 Scol. se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: 600 cor. repartiție dela popor, restul dela stat.

Locuință în edificiul grălei constătătorie din odaie. Rebet de grădină 20 cor. Lemne 2 stângini computați în sacar cu 120 cor. Aleșii pe lângă predilecția lor vor fi premiați în ambele cursuri mai are a conduce elevii la biserică având în Duminică și sărbători și zile liturgice în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică și să cante răspunsurile funebrale.

Cei carebili de a forma și a conduce cursinimeri vor fi preferați și renumeratai. Concurenții înaintați de alegere are a se prezenta înainte poporului în biserică a căntă, dovedindu și destărțită în cant și în tipic.

Cererile de concurs provăzute cu documente prescrise se vor să și le arătări oficiul protopresbiteral din Sighișoara.

Hendorf la 2/15 Septembrie 1919.

Din sedința comitetului parohial.

Andrei Moldovan

par. prec. com. parohial.

Văzut:

Dimitrie Moldovan

protohop.

(311) 3—3

Nr. 490/1919.

Concurs

Public concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român» pentru întregirea postului învățătoresc vacanță delă gospodă primară cfr. gr.-or. român din Bogaz, protopresbiteral Cetății de peisă.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt:

1. Salar legal și anumite: 200 corone dela comuna bisericească din repartiție pe popor, iar restul — votat deza.

2. Locuință corespunzătoare în natură.

3. Rebet de grădină de cor. 20

Reflectanții să și înainteze petițile de concurs cu documentele recerate subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat și să se prezinte și în comună, ca concurenți.

Lăpuș — ungureș, la 10 Sept. 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tracțiului „Cetatea de bață” în conțelegeră cu comitetul parohial.

Andrei Ludo

protohop.